

Skriftlig presentationsteknik

TDDD39 ht2017

Birgitte Saxtrup Hermansson

birgitte.saxtrup@liu.se

Vad ska vi prata om i dag?

Hur ni presenterar information i skrift så att er text gör ett så gott intryck som möjligt.

Varför?

Engineers who don't write well
end up with working for engineers
who do write well.

från The MIT Writing Across the Curriculum Program

Skrivprocessen

Rapportens delar

Språk

Olika typer av dokument

- Projektrapport
- Examensarbete
- Förstudie
- Konferensbidrag
- Marknadsföring
- ...

Olika slags text

- Berättande – dynamisk
- Beskrivande – statisk
- Utredande – analyserande, kommenterande
- Argumenterande
- Instruerande

Tekniska rapporter handlar ofta om ...

- att observera verkligheten
- att omsätta till verbala eller numeriska fakta
- att formulera problem och hypoteser
- att bearbeta och analysera
- att bygga modeller och teorier

Teknisk/naturvetenskaplig prosa

Precision - koncentration - organisation

Skrivprocessen

- Problemformulering
- Planering av texten
- Insamling av material
- Struktur (kapitel och avsnitt)
- Sovring
- Skrivande
- Granskning och bearbetning

- I vilket syfte?
Att redovisa ett resultat, förmedla information
- För vem?
Målgrupp x, y, z ...

Rapportens delar

”Alla goda ting är tre”

Inledning

Huvuddel

Avslutning

Gäller alla typer av texter
– skriftliga och muntliga

Rapportens delar

Inledande delen

- Titelsida
- Förord
- Sammandrag (abstract)
- Innehållsförteckning

Titel

”Vad fan menar du?”

En undersökning av hur pojkar och flickor svär

Kör kvinnor bättre än män?

En statistisk undersökning av 500 bilolyckor

Sammanfattning (abstract)

Ska innehålla **syfte**, **resultat** och **slutsatser**

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Syfte	3
1.2 Metod och källor	4
2 Ingenjören i framtiden	5
2.1 Arbetsmarknaden	5
2.1.1 Kvinnorna	6
2.1.2 Männen	7
Referenser	15
Bilagor	16

Rapportens delar

Huvuddelen

- Problem
- Metod
- Resultat
- Slutsatser

Varför gjorde vi studien?

Vad *gjorde* vi?

Vad *fann* vi?

Vad har det för *betydelse*?

Rapportens delar

Referensdelen

- Referenslista/källförteckning
- Bilagor

Referera!

Det ska klart framgå vad som är tidigare kända fakta och vad som är egna resultat och slutsatser.

Läsaren ska kunna ta fram originaltexten.

Referenslista

Styrs av val av **referenssystem**

Harvard	(Saxtrup, 2017)
Oxford	Saxtrup ¹
Vancouver	Saxtrup (1) / [1]

IEEE Citation Reference

<https://www.ieee.org/documents/ieeecitationref.pdf>

Inkludera, om möjligt:

Författarens efternamn, förnamn.

Utgivningsår. *Titel*. Upplaga (om ej 1:a uppl.). Förlagsort:
förlag.

Saknas författare anges titel.

Elektroniska källor även URL och hämtningsdatum.

Om möjligt publiceringsdatum

Gå in på bibliotekets hemsida för bra tips:

www.bibl.liu.se/citera-och-referera

Bilagor

- Matematiska härledningar
- Originaltabeller och originaldiagram
- Datorprogram
- Intervjufrågor och enkäter.

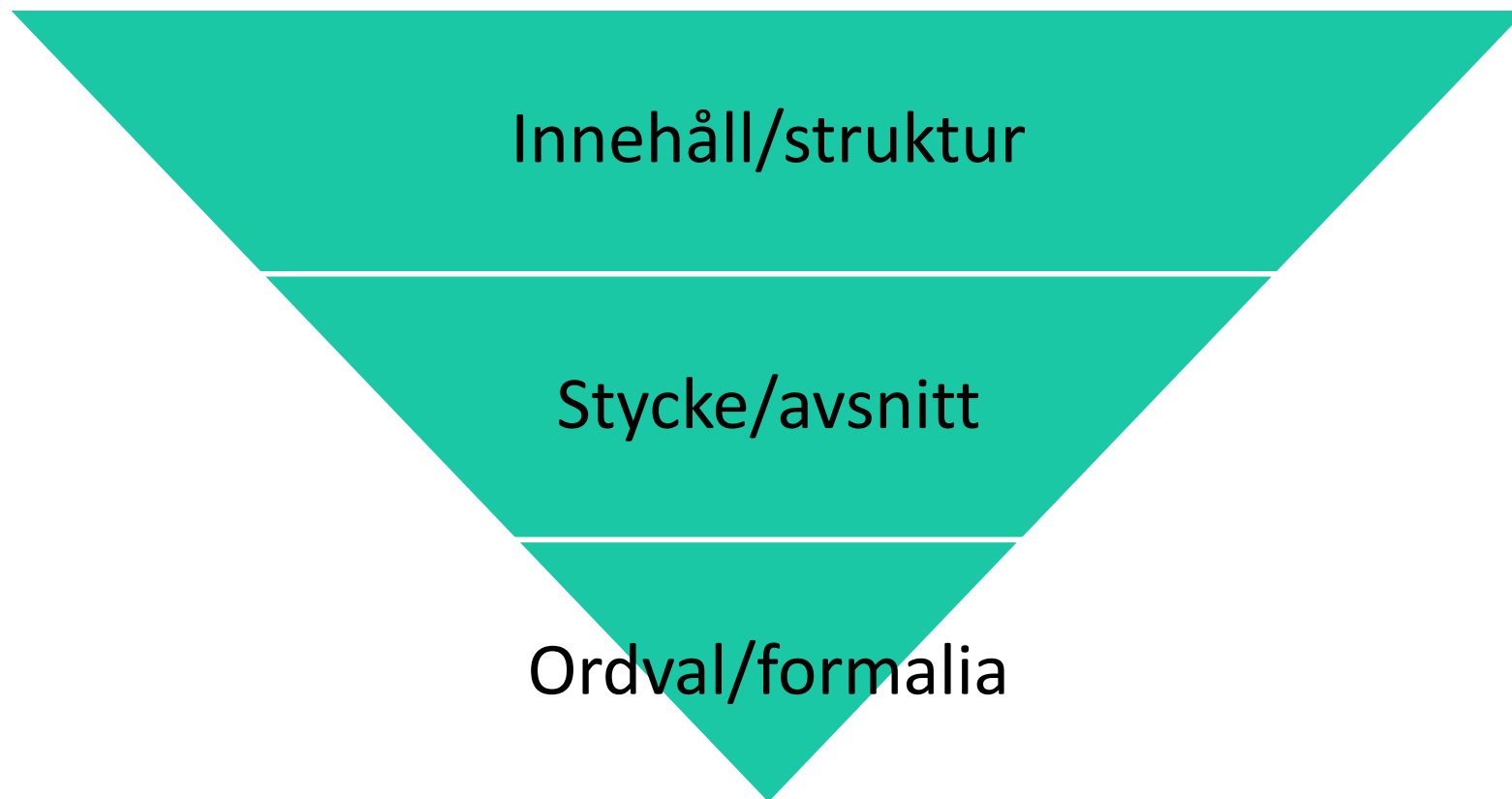

Bla bla bla bla...

Nivåer i en text

- Struktur
- Rubriker
- Stycke/avsnitt
- Mening
- Ord

Texttriangeln

- Kläm inte in för mycket på varje sida
- Undvik ensamrader
- Undvik kompakta texter
- Gör om sifferuppgifter till diagram eller tabell

Typer av "fel"

- Olämpligt språk
- Felaktigt språk
- Svårbegripligt språk
- "Fel" presentationsform

Styckeindelning

Nytt stycke vid **ny information**.

Kort mening (kärnmening).

Var konsekvent vid val av styckemarkering.

Styckeindelning

Indrag

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXX.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Styckeindelning

Blankrad

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX-

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Meningsbyggnad

Skriv det viktiga först i meningen.

högertyngd/vänstertyngd

– mycket text till höger/vänster om verbet.

Viktigaste först!

Eftersom produkten inte är anpassad till modern produktionsteknik, och det skulle bli alltför dyrt att göra nödvändiga modifieringar, måste tillverkningen *läggas ner*.

Tillverkningen av produkten måste *läggas ner* eftersom den inte är anpassad till modern produktionsteknik och det skulle bli alltför dyrt att göra nödvändiga modifieringar.

?

Långa, sammansatta ord

Enkätundersökning → Enkät eller undersökning

Framtidsprognos → Prognos

Vi tror att risken kan bortelimineras → Elimineras

Undvik man!

Om **man** sedan jämför ”vardagshandel” med veckoslutshandel ser **man** att **man** är mer köptrogen sin närbutik när **man** handlar på vardagar än när **man** veckoslutshandlar.

Om **vi** sedan jämför ”vardagshandel” med veckoslutshandel ser **vi** att **konsumenterna** är mer köptrogna sin närbutik när **de** handlar på vardagar än när **de** veckoslutshandlar.

Textbindning

- ☹ En normalstudie genomfördes. Resultaten pekar på stora skillnader mellan olika grupper.
- ☺ En normalstudie genomfördes *och* resultaten pekar på stora skillnader mellan olika grupper.
- ☹ En normalstudie genomfördes. Resultaten är svårtolkade.
- ☺ En normalstudie genomfördes *men* resultaten är svårtolkade.

Konjunktioner

Undvik att ...

... inleda en mening med förkortning eller siffra

- T.ex. kan en mening **inte** inledas med ...
- En mening bör inte inledas med t.ex. ...
- **25 % av Sveriges befolkning anser att ...**
- **Av Sveriges befolkning anser 25 % att ...**

Språkriktighet

Vart eller var

Många, mycket eller massa

Mer eller fler

Mindre eller färre

Vårt, våra, ert, medan

Funka, kolla, labb

**Stekt
kyckling
lever!**

End. pris 180/kg

49,-

MATAFFÄREN

Kassa System

**Hyr eller Köper Du hos oss
Direkt Telefonnummer till
Kassa avdelningen**

070-265 65 16

 Kristoffersson
Konsult & Service AB

Butikstider må-fr 12.30-17.00
Ringvägen 2 • 063-57 37 00
www.kksab.se

 **RÖK
FRITT**

Gäller hela ishallen

Skum Släckare

Mot brand i trä,
papper, vätskor m.m.

IFFA
BRAND AB
09-704 50 75

6.6-04

Stor bokstav om...

Stor bokstav om förleden har karaktären av ett egennamn

Linköpingsstudent, Malmöbo

gäller inte: falukorv, dieselmotor

Namn

Linköpings **u**niversitet

Tekniska **h**ögskolan vid Linköpings **u**niversitet

Förkortningar

Med punkter: bl.a., t.o.m., o.s.v.

eller

utan punkter: bl a, t o m, o s v

Ctrl + Shift + mellanslag (hårt mellanslag)

Bindestreck

Om förledet är en förkortning eller en siffra:
DNA-molekyl, 20-åring

Om för- eller efterledet är ett främmande ord:
live-konsert

Om orden har samma efterled:
sön- och helgdagar

Måttenheter

Förkortas utan punkt

mm, dl, kWh

2 m radie

Blanksteg mellan siffra och enhet

17 %, 3 000 m

1,25

Kommatecken används som decimaltecken,
inte punkt som i engelskan.

4,17

~~4.17~~

Punktlista 1

Punkterna i listan

- är en fortsättning på den inledande meningen
- föregås inte av kolon
- börjar med gemen (liten bokstav)
- avslutas med punkt efter den sista punkten.

Punktlista 2

Listan kännetecknas av följande:

- satser som är fristående från in-ledningen
- kolon efter inledningen
- satsen skrivs med enbart gemener
- punkt endast i den avslutande meningen.

Punktlista 3

Punkterna i listan kännetecknas av följande:

- De utgör fullständiga meningar.
- De föregås av ett kolon.
- De börjar med versal (stor bokstav).
- Alla punkter avslutas med en punkt.

Matematisk notation

En formel som nedanstående

$$f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} \left(a_n \cos \frac{n\pi x}{L} + b_n \sin \frac{n\pi x}{L} \right) \quad [1]$$

numreras och placeras centrerad på en egen rad.

Tabell 1. Lägsta uppmätta temperatur i Sverige. Källa: SMHI

Månad	Temp.	Plats	Datum
Jan.	-49,0°	Karesuando	1999-01-27
Feb.	-52,6°	Vuoggatjålme	1966-02-02
Mars	-45,8°	Vuoggatjålme	1971-03-04
April	-36,5°	Karesuando	1916-04-06
Maj	-24,1°	Fjällnäs	1981-05-03
Juni	-12,9°	Vassijaure	1907-06-02
Juli	-5,0°	Funäsdalen	1893-07-14
Aug.	-8,5°	Nikkaloukta	1959-08-31
Sep.	-15,2°	Brännberg	1939-09-29
Okt.	-31,5°	Myrheden	1968-10-28
Nov.	-43,0°	Vittangi	1890-11-24
Dec.	-48,9°	Hemavan	1978-12-30

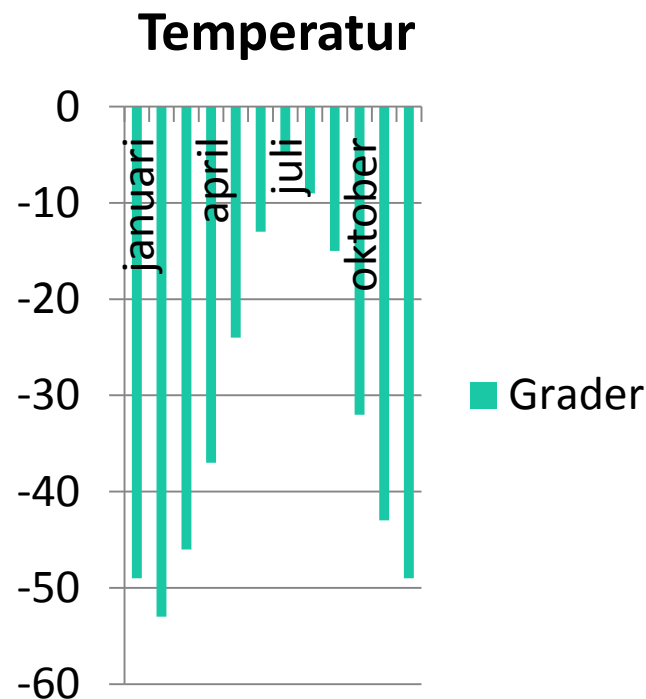

Diagram 1. Lägsta uppmätta temperatur i Sverige. Källa: SMHI

Sammanfattning

- Skriv för läsaren.
- Förklara fackord.
- Definiera dina begrepp.
- Redovisa dina källor.
- Kontrollera stavningen.

Var beredd på att du måste
arbeta om texten flera gånger!

Litteraturtips

Björklund, M. & Paulsson, U. (2012) *Seminarie-Boken*. Lund: Studentlitteratur

Higham, Nicholas J. (1998). *Handbok of Writing for the Matematical Sciences*.
Siam

Myndigheternas skrivregler (2014). 8:e upplagan. Språkrådet.
[Finns som PDF!](#)

Svenska skrivregler (2017). Språkrådet och Liber AB.

Och naturligtvis [Lathunden!](#)

<https://liu.se/ikk/ssa/ssa-filarkiv-ht10/1.286422/lathund-rapportskrivning-rev-2011.pdf>

”Perfection is achieved, not when there is nothing left to add, but when there is nothing left to remove.”

Antoine de Saint-Exupery

Birgitte.saxtrup@liu.se

www.liu.se